

ที่ กบ ๐๐๒๓.๓/ว ๑๐๓๗

ศาลากลางจังหวัดกระบี่
๙/๑๐ ถนนอุตรกิจ กบ ๘๑๐๐๐

๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

เรื่อง การสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกระบี่ และนายกเทศมนตรีเมืองกระบี่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๓๓๖

ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยจังหวัดได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่ากระทรวงมหาดไทย สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี ได้เสนอรายงานผลการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติให้นายกรัฐมนตรีทราบโดยนายกรัฐมนตรีมีบัญชามอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ และขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาล และสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้จัดประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล โดยที่ประชุมได้มีมติเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ทราบและให้การสนับสนุนการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว

เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและพิจารณาให้การสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาลและจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ในระดับพื้นที่ต่อไป รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการ สำหรับอำเภอให้อำเภอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมควร ชันเงิน)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดกระบี่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร./โทรสาร ๐ ๗๕๖๑ ๑๘๙๙

ที่ มท ๐๘๑๐.๖/ว ๓๓๖

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓

สภาอภิมหาจักรี
เลขที่ ๒๔๒๘
วันที่ ๑๗ กพ. ๒๕๖๓
เวลา

เลขที่ ๐๐๐๙๘๕
วันที่ ๑๗ กพ. ๒๕๖๓
เวลา

เรื่อง การสนับสนุนการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกระทรวงมหาดไทยว่า สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้เสนอรายงานผลการดำเนินงานของสภาเกษตรกรแห่งชาติให้นายกรัฐมนตรีทราบ โดยนายกรัฐมนตรีมีบัญชามอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงมหาดไทย และสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พิจารณาใช้เป็นช่องทางขับเคลื่อนนโยบายการเกษตรของรัฐบาล และอื่น ๆ ต่อไป ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ขอให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นดำเนินการสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาล และสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลของสภาเกษตรกรแห่งชาติ ประกอบกับสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้จัดประชุมเพื่อหารือแนวทางการดำเนินการขับเคลื่อนแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล เมื่อวันที่ ๘ มกราคม ๒๕๖๓ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุม ๒ สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ชั้น ๖ อาคารวชิราวุธสรณ์ คณะเกษตร มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยที่ประชุมได้มีมติเสนอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ทราบและให้การสนับสนุนการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าว

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทราบและพิจารณาให้การสนับสนุนการจัดทำแผนการขยายผลผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรตามนโยบายขับเคลื่อนเศรษฐกิจฐานรากของรัฐบาลและการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล ในระดับพื้นที่ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายประยูร รัตนเสนีย์)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

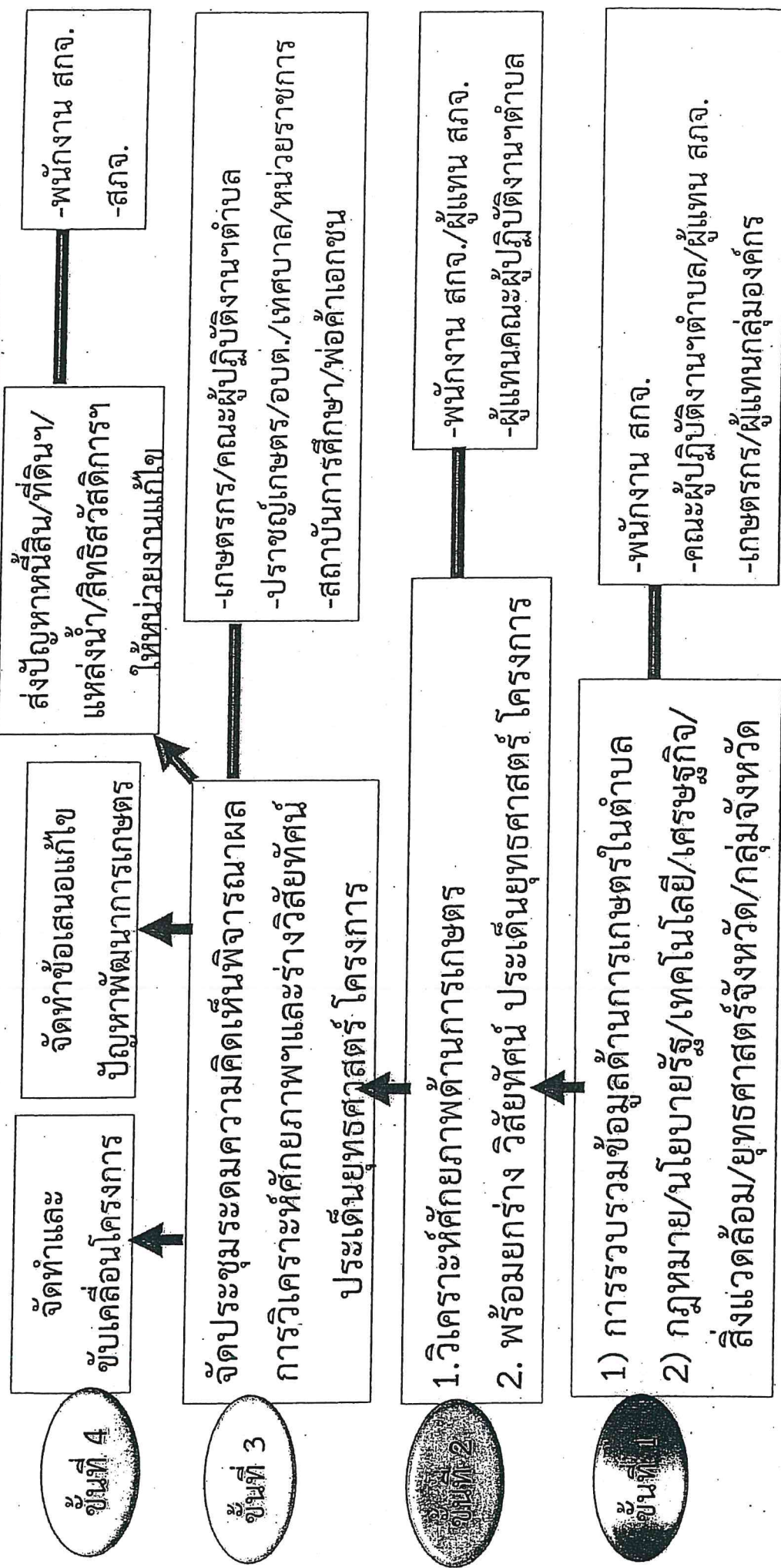
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิต

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๓๒ โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๖๙๓๐

ผู้ประสานงาน นายปวิตร เลิศอำไพพนธ์

กระบวนการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลอย่างมีส่วนร่วม

21

สถานการณ์ปัญหา

๑. ภาครัฐเป็นผู้กำหนดนโยบายพัฒนาภาคเกษตรจากส่วนกลางสู่พื้นที่ เกษตรกรขาดโอกาสกำหนดแนวทางการพัฒนาแก้ไขปัญหาของตนเอง
๒. ประเทศไทยมีความเหลื่อมล้ำด้านการกระจายรายได้สูง ครึ่งหนึ่งของเกษตรกรกว่าครึ่งมีรายได้ต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี
๓. สินค้าเกษตรที่สำคัญมีน้อยชนิด ได้แก่ ข้าว ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน ซึ่งเก็บความต้องการใช้ในประเทศต้องพึ่งตลาดส่งออก
๔. สินค้าเกษตรส่วนใหญ่ส่งออกในรูปวัตถุดิบ ขาดการแปรรูปเพิ่มมูลค่า
๕. เศรษฐกิจของประเทศผู้นำเข้าชะลอตัว มีการกีดกันการค้าที่มีไม่เท่าเทียม (NTB) ทำให้ราคาสินค้าเกษตรไทยตกต่ำช่วง ๕-๖ ปีที่ผ่านมา

งบประมาณ ๕๐,๘๐๓,๕๔๐ ล้านบาท

ระยะเวลาโครงการ ปี ๒๕๖๓ และต้นปี ๒๕๖๔

กิจกรรม

- หน่วยงานรับผิดชอบ
- สำนักงานสภาพัฒนาการแห่งชาติ
- สำนักงานสภาพัฒนาการจังหวัด

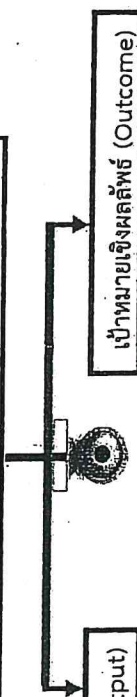
- ๑) สํารวจรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ด้านการเกษตรในตำบล
 - ๑.๑) จัดตั้งทีมติดตามช่วยปฏิบัติงานโครงการ ๔๗ จังหวัด ๖๕ ราย
 - ๑.๒) รวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร ๘๘๘ ตำบล
 - ๑.๓) สํารวจสภาพเศรษฐกิจครัวเรือนเกษตรกร และวิเคราะห์ข้อมูล ๘๘๘ ตำบลละ ๕๐ ราย รวม ๔๔,๔๐๐ ราย

สรุปโครงสร้างผู้พัฒนาภาคเกษตรผู้เกี่ยวข้องที่แตกต่าง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ได้โครงการจากการจัดทำแผนพัฒนาภาคเกษตรกรรม
ตำบลและประสานขับเคลื่อนโครงการไปสู่การปฏิบัติในพื้นที่

เป้าหมายเชิงผลผลิต (Output)

- ๑) ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และผลการสำรวจสภาพเศรษฐกิจครัวเรือนเกษตรกร ๘๘๘ ตำบล
- ๒) ได้แผนพัฒนาภาคเกษตรกรรมที่เกิดจากการระดมความเห็นของเกษตรกรร่วมกับภาคที่เกี่ยวข้อง ๘๘๘ ตำบล

เป้าหมายเชิงผลลัพธ์ (Outcome)

- ๑) นำปัญหาที่ได้จากการจัดทำแผนตำบลไปจัดทำโครงการ หรือข้อเสนอพัฒนาแก้ไขปัญหามาประสานหน่วยงานดำเนินการ ๘๘๘ โครงการ/ข้อเสนอ
- ๒) นำปัญหาที่ได้จากแผนตำบลไปจัดทำโครงการและขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติตำบลละ ๑ โครงการ รวม ๘๘๘ โครงการ
- ๓) นำปัญหาที่ได้จากการจัดทำแผนตำบล ได้แก่ ปัญหาหนี้สิน/ที่ดินทำกิน/แหล่งน้ำ/สวัสดิการ สิทธิเกษตรกร/ราคาสินค้าเกษตร หรือปัญหาอื่นๆ ส่งหน่วยงานช่วยแก้ไขปัญหาย่อยน้อยตำบลละ ๑ เรื่อง รวม ๘๘๘ เรื่อง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. เกษตรกรรับรู้ข้อมูลด้านการเกษตรและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์
๒. สร้างโอกาสให้เกษตรกร ในการกำหนดแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรของตน
๓. สร้างการประสานความร่วมมือระหว่างเกษตรกรกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็ง
๔. หน่วยงานราชการ อบท. สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน สามารถสนับสนุนได้ตรงตามความต้องการของเกษตรกร

๔) การติดตามผลการดำเนินโครงการ

- ๔.๑) ติดตามความก้าวหน้าโครงการระหว่างดำเนินการ
- ๔.๒) ประเมินผลโครงการ หลังสิ้นสุดโครงการ
- ๔.๓) จัดทำสรุปเล่มผลการจัดทำแผนพัฒนาภาคเกษตรกรรมตำบล และผลการขับเคลื่อนโครงการลงสู่การปฏิบัติในพื้นที่

๓) ประสานหน่วยงานขับเคลื่อนโครงการที่ได้จากการจัดทำแผนตำบลลงสู่การปฏิบัติในพื้นที่ตำบลละ ๑ โครงการ รวม ๘๘๘ ตำบล โดย

- ๓.๑) จัดตั้งกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่จะร่วมดำเนินโครงการ
- ๓.๒) คณะกรรมการกลุ่ม/องค์กรกำหนดแผนการดำเนินงานธุรกิจของกลุ่ม/องค์กร และดำเนินการตามแผน
- (๑) เกษตรกรดำเนินการปรับเปลี่ยนชนิดหรือรูปแบบการเกษตรที่แตกต่าง
- (๒) หรือโครงการพัฒนาต่อยอดสินค้าเกษตรเดิม โดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม

คำชี้แจงโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

ประเด็นที่ ๑. : แผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลที่ทำเสร็จแล้วจะนำไปขับเคลื่อนได้อย่างไร

คำชี้แจง จากที่สภาเกษตรกรแห่งชาติได้จัดทำโครงการ “แผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล” ตั้งแต่ปี ๒๕๕๗ - ปี ๒๕๖๒ โดยมอบหมายให้สภาเกษตรกรจังหวัด และสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเป็นหน่วยหลักรับผิดชอบดำเนินการในพื้นที่ โดยประสานหน่วยงานสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ ได้แก่ สำนักงานเกษตรจังหวัด/สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด/สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานประมงจังหวัด/สำนักงานประมงอำเภอ โครงการชลประทานจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเขต ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว สำนักงานสหกรณ์จังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล สถาบันการศึกษา และภาคเอกชน ฯ

ขั้นตอนวิธีดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

ขั้นที่ ๑ (๑) รวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตรในตำบลเป้าหมาย จากหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ได้แก่ ข้อมูลจำนวนเกษตรกร ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรด้านการเกษตร ข้อมูลพื้นที่ทำการเกษตร ข้อมูลพื้นที่ป่าไม้ ข้อมูลคุณภาพดิน ข้อมูลแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร ข้อมูลการผลิตสินค้าเกษตรที่สำคัญของตำบล ข้อมูลแหล่งตลาดสินค้าเกษตร ข้อมูลแหล่งถ่ายทอดความรู้เทคโนโลยีการเกษตร ข้อมูลกลุ่ม/องค์กรเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จทำการเกษตรรูปแบบต่างๆ เช่น เกษตรอินทรีย์ เกษตรผสมผสาน ฯลฯ

(๒) **สำรวจข้อมูลสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกร** โดยวิธีสุ่มสำรวจข้อมูล รายได้-รายจ่ายทางการเกษตร ข้อมูลรายได้นอกการเกษตร และรายจ่ายในครัวเรือน ข้อมูลทรัพย์สิน-หนี้สิน รวมทั้งข้อมูลปัญหาด้านการเกษตร และข้อเสนอแนะทางพัฒนาแก้ไขปัญหา

ขั้นที่ ๒ วิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตร โดยนำเข้าสู่ข้อมูลจากขั้นที่ ๑ ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร และข้อมูลจากการสำรวจสภาพเศรษฐกิจของครัวเรือนเกษตรกรมาประมวลผล วิเคราะห์ให้เข้าใจง่าย พร้อมวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตร (SWOT) ของตำบลเป้าหมาย

ขั้นที่ ๓ จัดประชุมระดมความเห็นเกษตรกร ร่วมกับภาคีภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในตำบล เช่น สำนักงานเกษตรอำเภอ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอ สำนักงานประมงอำเภอ โครงการชลประทานจังหวัด สถานีพัฒนาที่ดินจังหวัด อบต./เทศบาล สถาบันการศึกษา ภาคเอกชน ฯลฯ

-เพื่อชี้แจงให้เกษตรกรทราบข้อมูลสภาพการเกษตรของตำบล ปัญหาและความต้องการของ

เกษตรกร

-พิจารณาผลการวิเคราะห์ศักยภาพด้านการเกษตร (SWOT) ของตำบล

-พิจารณากำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ และโครงการที่ประสงค์ดำเนินการ

ขั้นที่ ๔ สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง นำปัญหาความต้องการด้านการเกษตรที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ไปขับเคลื่อนให้เกิดประโยชน์แก่เกษตรกร และหน่วยงานภาครัฐสามารถแก้ไขปัญหาพัฒนาการเกษตรได้ตรงความต้องการของเกษตรกร

ตัวอย่างความสำเร็จ ของการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล

๑. เกษตรกรเกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการเกษตรที่ต่างจากเดิม

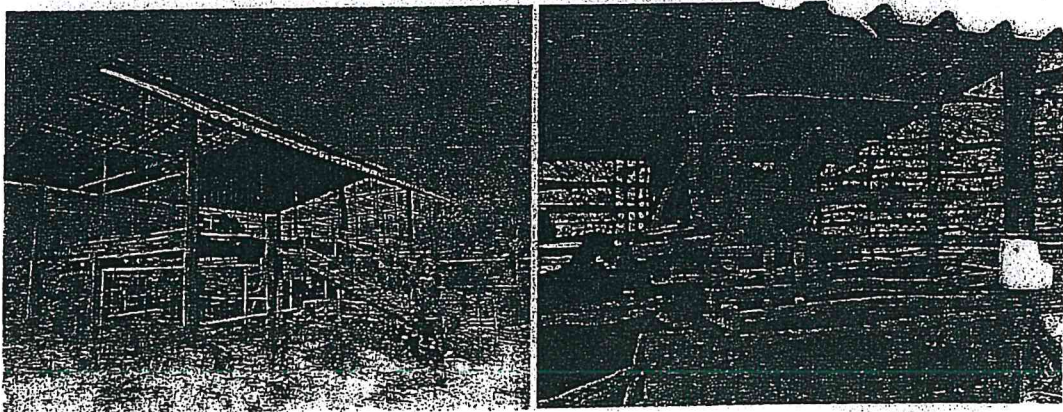
๑.๑) เกษตรกรปรับเปลี่ยนจากการปลูกข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ เป็นเปลี่ยนพื้นที่บางส่วนไปผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพด โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง นำปัญหาที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ซึ่งเดิมเกษตรกรต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมจากบริษัทเอกชนราคาแพง ไม่สามารถเก็บไว้ทำพันธุ์ฤดูต่อไปได้ ต้องซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดเพื่อปลูกใหม่ทุกฤดูกาล เกษตรกรต้องการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมเอง สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปางจึงประสานศูนย์วิจัยพืชไร่นครสวรรค์ เพื่อขอให้ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสม จนเกษตรกรสามารถผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวโพดลูกผสมได้เอง ช่วยลดต้นทุนการผลิต

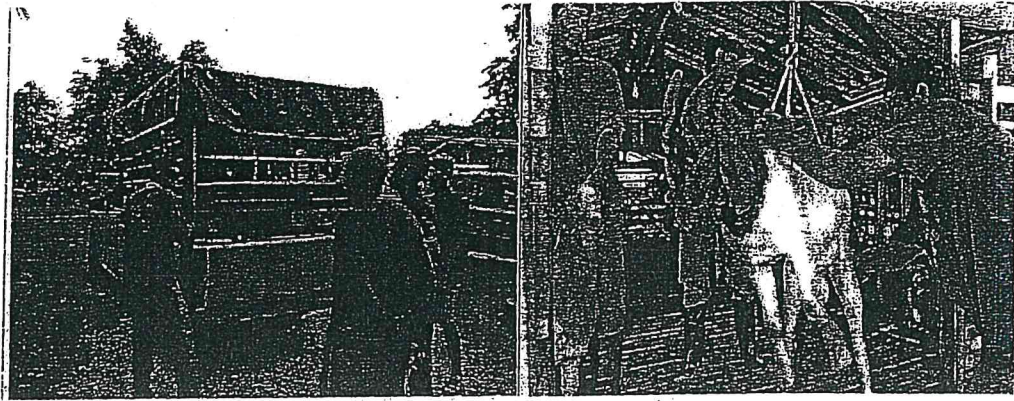
๑.๒) ปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชไปประกอบอาชีพเสริมเลี้ยงแพะ แกะ สร้างรายได้

ตัวอย่างในการปรับเปลี่ยน ในภาคใต้ ได้แก่ การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบลเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่าเกษตรกรในพื้นที่โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากการราชดำริ ตั้งอยู่ในพื้นที่ราบลุ่มน้ำฝิ่งอ่าวไทย มีการส่งเสริมให้เกษตรกรเลี้ยงในลักษณะการรวมกลุ่ม ช่วง ๑-๓ ปีแรกไม่ประสบความสำเร็จเนื่องจากเกษตรกรยังขาดองค์ความรู้ ความเข้าใจด้านการเลี้ยงและการบริหารจัดการฟาร์มปศุสัตว์เท่าที่ควร

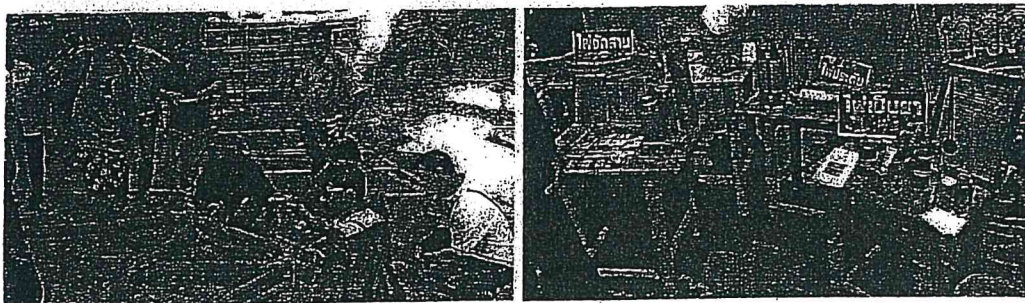
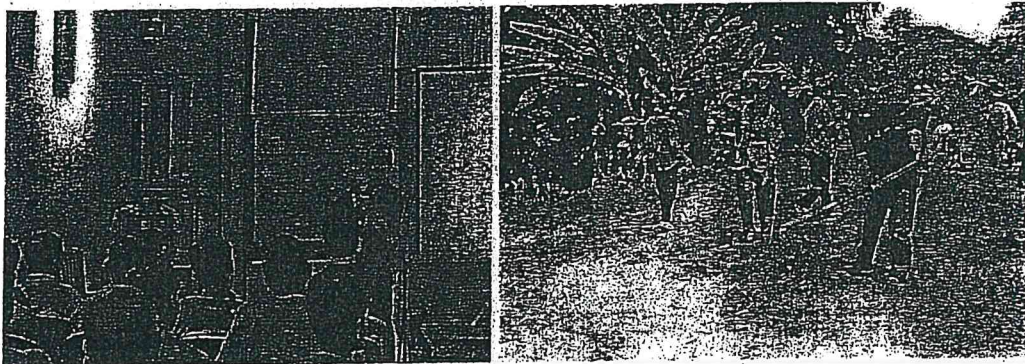
ปัจจุบันเกษตรกรและองค์กรเกษตรกรได้รวมตัวกันจัดตั้งเครือข่ายผู้ผลิตและจำหน่ายแพะกลุ่มน้ำปากพนังขึ้น เพื่อทำการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดโดยใช้หลักคิดในการบริหารจัดการเครือข่าย คือ “ร่วมกันคิด แยกกันผลิต รวมกันขาย” และได้ยื่นความประสงค์เข้าร่วมโครงการเกษตรแปลงใหญ่ สาขาปศุสัตว์ ในนาม “วิสาหกิจชุมชนแพะแปลงใหญ่และกลุ่มน้ำปากพนัง” และได้รับการอนุมัติให้เป็นแปลงใหญ่แพะกลุ่มน้ำปากพนัง เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เป็นการรวมตัวกันของ ๖ วิสาหกิจชุมชน มีสมาชิก ๕๕ ราย แม่พันธุ์ ๑,๔๓๕ ตัว พ่อพันธุ์ ๑๑๕ ตัว มีแพะหมุนเวียน ประมาณ ๓,๙๕๐ ตัว รายได้จากการจำหน่ายแพะประมาณ ๘,๓๖๙,๐๐๐ บาท/ปี หรือรายได้เฉลี่ย ๑๕๑,๔๓๖ บาท/ฟาร์มกลุ่มเกษตรกรสามารถส่งออกแพะไปประเทศมาเลเซีย ตั้งแต่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึง วันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๖๒ จำหน่าย แพะเป็นรวม จำนวน ๑,๑๓๖ ตัว น้ำหนัก รวม จำนวน ๓๗,๖๖๔.๕ กิโลกรัม จำนวนเงินรวม ๕,๑๔๕,๘๕๘ บาท

ในพื้นที่ภาคเหนือ โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดลำปาง เชียงใหม่ ลำพูน ได้นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการเลี้ยงแพะ แกะ เสริมในการปลูกพืชเชิงเดี่ยวที่ทำอยู่เดิมเสนอต่อกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ต่อมากรมปศุสัตว์ได้พิจารณาจัดทำโครงการเลี้ยงแพะ แกะ ล้านนา

๑.๓) ปรับเปลี่ยนจากการปลูกพืชเชิงเดี่ยวในภาคเหนือไปปลูกไม้ โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด ลำปาง และจังหวัดยะลา นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรประสานการขับเคลื่อนนำร่องดำเนินการในพื้นที่ โดย สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดยะลา ประสานเสนอโครงการปลูกไม้เป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ในสวนยางพารา สวนปาล์มน้ำมัน ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก คอบต. ในการดำเนินการปีงบประมาณ ๒๕๖๒ ในส่วน จังหวัดลำปาง สภาเกษตรกรจังหวัดลำปางเป็นหน่วยงานหลัก ขับเคลื่อนให้เกิดการปลูกไม้และการแปรรูปไม้ในพื้นที่ ของจังหวัดลำปาง เพื่อสร้างอาชีพที่มีรายได้สูงและมั่นคงแก่เกษตรกร ลดปัญหาหมอกควันในเขตจังหวัดลำปาง เพื่อ ปลูกทดแทนไม้ธรรมชาติและแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆ เช่น ดินพัง น้ำกัดเซาะ การลดโลกร้อน ต่อมาขยายไปอีก หลายจังหวัด

๑.๔) ปรับเปลี่ยนทำนาหญาทดแทนพื้นที่นาข้าวไม่เหมาะสมของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยสภาเกษตรกร จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ดำเนินโครงการส่งเสริมการทำนาหญาทดแทนพื้นที่นาข้าวไม่เหมาะสม โดยประสาน สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดให้ความรู้ทางวิชาการแก่เกษตรกร และจัดทำข้อตกลงซื้อขายหญ้าระหว่างเกษตรกรกับ องค์กรเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ-โคนม

๑.๕) ปรับเปลี่ยนจากทำเกษตรเชิงเดี่ยวเป็นรูปแบบเกษตรผสมผสาน โดยสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัด นครศรีธรรมราช นำปัญหาความต้องการที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลประสานหน่วยงาน

สำนักงานเกษตรจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ส่งเสริมให้เกษตรกรปลูกไม้แซมในสวนยาง เลี้ยงเป็ดเนื้อ ไก่พันธุ์พื้นเมือง ในรูปแบบเกษตรผสมผสานในปี ๒๕๕๘

๒. เกิดการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาดินทำกิน มีตัวอย่าง ดังนี้

๒.๑) จัดทำข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาดินทำกิน

สภาเกษตรกรจังหวัดกำแพงเพชร นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรจัดทำข้อเสนอแก้ไขปัญหาดินทำกิน เสนอด່อกรมป่าไม้ โดยมีสาระสำคัญของข้อเสนอ ได้แก่ ๑) ให้จัดทำข้อมูลเชิงแผนที่แสดงพื้นที่เกษตรกรที่อยู่ในเขตป่าเสื่อมโทรม ๒) ให้มีการจำแนกเขตพื้นที่ป่า และการใช้ประโยชน์ที่เป็นอยู่จริง เพื่อนำไปสู่การเสนอคณะรัฐมนตรี เตรียมยกเลิกพื้นที่ที่ไม่มีสภาพป่าแล้ว ๓) ขอให้เกษตรกรที่ประกอบอาชีพจริงในพื้นที่ที่ยังไม่ได้ประกาศยกเลิกเขตป่าสงวน/ป่าถาวร สามารถเข้าร่วมโครงการรับการช่วยเหลือจากรัฐได้

๒.๒) ประสานหน่วยงานขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาดินทำกิน

สภาเกษตรกรจังหวัดสุราษฎร์ธานี นำปัญหาความเดือดร้อนที่ดินทำกินของเกษตรกรตำบลท่าอุเทน ซึ่งเกษตรกรอยู่อาศัยมาตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ แต่ไม่ได้รับเอกสารสิทธิ์ แล้วหารือกับหน่วยงานกรมป่าไม้ กรมที่ดิน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ขอให้กรมป่าไม้ตรวจสอบพื้นที่ของเกษตรกรว่า ทับซ้อนกับเขตป่าหรือไม่ แล้วเสร็จ ๕๕ ราย ออกเอกสารสิทธิ์ที่ดินให้เกษตรกรได้ ๖๓ ราย นอกจากนั้นสำนักงานที่ดินจังหวัดจะดำเนินการสำรวจออกเอกสารสิทธิ์ให้อีก ๒๐ ราย

๓. เกิดการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร มีตัวอย่าง ดังนี้

๓.๑) การแก้ไขปัญหากล้งและขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร โดยในปี ๒๕๕๘ สภาเกษตรกรจังหวัดหนองบัวลำภู นำปัญหาความต้องการของเกษตรกร ประสานเสนอสำนักงานทรัพยากรน้ำบาดาล ขอขุดบ่อบาดาลเพื่อการเกษตรแก่เกษตรกร ๑๓๓ ราย รวมทั้งสภาเกษตรกรจังหวัดหนองคาย ได้รับการสนับสนุนขุดเจาะน้ำบาดาลให้แก่เกษตรกร ๘๑ ราย สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดอุทัยธานี ประสานหน่วยงานทหาร โครงการชลประทานจังหวัด และผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำรวจเส้นทางน้ำดินเขิน แล้วยืมเครื่องจักรกลขุดลอกจากองค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ขอรับการสนับสนุนงบประมาณน้ำมันเชื้อเพลิงจาก อบต./เทศบาล เกษตรกรได้รับประโยชน์ ๗๒๐ ราย ได้ใช้น้ำจากคลองที่ขุดลอก

๓.๒) สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดร่วมกับ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ดำเนินการบริหารจัดการน้ำระดับจังหวัด โดย นำเสนอโครงการขยายผลการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามพระราชดำริ ต่อมูลนิธิอุทกพัฒน์ในพระบรมราชูปถัมภ์ กองทัพบก และหน่วยงานอื่น เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และน้ำแล้งของชุมชนอย่างยั่งยืน ได้รับการพิจารณาดำเนินการและอนุมัติงบประมาณ ดังนี้

ปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำได้รับงบประมาณ จากมูลนิธิอาสาเพื่อนพึ่ง(ภา)ยามยาก จำนวน ๒,๖๖๒,๕๐๐ บาท เพื่อดำเนินการตามโครงการฟื้นฟูหนองห้วยโคก ตำบลลาวใหญ่ อำเภออากาศอำนวย ตามที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสกลนครนำเสนอ

ส่วนในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำ ได้ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ขยายผลการจัดการทรัพยากรน้ำชุมชนตามพระราชดำริ จาก กองทัพบก ตามที่สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเสนอ ดังนี้

สำนักงาน สภาเกษตรกร จังหวัด	โครงการ	ตำบล	อำเภอ	ปริมาณดิน ขุด ลบ.ม.	วงเงิน	หน่วย สำรวจ
สกลนคร	ขุดลอกคลองลาดควาย	วาใหญ่	อากาศอำนวย	๓๒๐,๐๐๐	๑๙,๘๐๐,๐๐๐	ช. พัน๓ พล.ร.๓

	ชุดลอกคลองหนองบ่อ	วาใหญ่	อากาศอำนวย	๒๘๐,๐๐๐	๑๕,๖๐๐,๐๐๐	ช. พัน ๓ พล. ๕.๓
หนองบัวลำภู	ชุดลอกลำห้วยอีต่อน	หนองแก	ศรีบุญเรือง	๑๓๕,๓๑๑	๘,๐๐๐,๐๐๐	ช. ๒ พัน. ๒๐๑
	ชุดลอกลำห้วยยาง	หนองแก	ศรีบุญเรือง	๘๓,๒๒๕	๕,๐๐๐,๐๐๐	ช. ๒ พัน. ๒๐๑
นครราชสีมา	ชุดลอกหนองหญ้าปล้อง	โนนตูม	ชุมพวง	๑๘๘,๐๐๐	๑๒,๑๔๑,๗๐๐	ช. ๒ พัน. ๒๐๒
	ชุดลอกเรือกักแดงเป็น แก้มลิง	โนนตูม	ชุมพวง	๑๘,๐๐๐	๑,๔๒๖,๗๐๐	ช. ๒ พัน. ๒๐๒
	ชุดลอกห้วยสามหมื่น	โนนตูม	ชุมพวง	๓๐๖,๐๐๐	๒๑,๓๓๓,๗๐๐	ช. ๒ พัน. ๒๐๒
ชัยภูมิ	ชุดลอกหนองผือ	หนองไผ่	เมือง	๒๒,๐๐๐	๔,๐๖๑,๔๐๐	ช. ๑ ๑ พัน. ๑๑๑
	ชุดลอกลำน้ำบริก	หนองไผ่	เมือง	๑๒๘,๐๐๐	๑๑,๖๑๒,๓๐๐	ช. ๑ ๑ พัน. ๑๑๑

สถาบันสารสนเทศทรัพยากรน้ำยังได้ประสานสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดคัดเลือกตำบลนำร่องจังหวัด
ละ ๒ ตำบล เพื่อคัดเลือกตำบลที่มีปัญหาเรื่องน้ำในการทำการเกษตรโดยพิจารณาโครงการในงบประมาณ พ.ศ.
๒๕๖๓ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๔

๔. เกิดการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบแก่เกษตรกร

๔.๑) โดยในปี ๒๕๕๘ สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม นำปัญหาความต้องการของเกษตรกรไป
ประสานการแก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบกับจังหวัดมหาสารคาม และได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมรับขึ้นทะเบียนแก้ไข
ปัญหาน้ำนอกระบบ ซึ่งมีเกษตรกรและประชาชนมาใช้บริการ ๑๔๕ ราย แบ่งเป็นขึ้นทะเบียน ๙๑ ราย และใกล้
เกลี่ยประนอมหนี้ ๕๔ ราย เกิดประโยชน์โดยศูนย์ดำรงธรรมได้ส่งเรื่องให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการตรวจสอบ
และให้คำปรึกษา ได้แก่ ปัญหาการนำโฉนดที่ดินไปจำนอง ขายฝากไว้กับเจ้าหนี้ ส่งเรื่องให้สำนักงานเกษตร
และสหกรณ์จังหวัด ปัญหาการทำสัญญากู้เงินทำการเกษตร ส่งเรื่องให้ ธ.ก.ส. มหาสารคาม นอกจากนั้นปัญหา
ระหว่างเจ้าหนี้กับลูกหนี้ทั่วไป ส่งเรื่องให้สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคามตรวจสอบ และเชิญเจ้าหนี้กับลูกหนี้มา
ประนอมหนี้ ๒๓๐ เรื่อง วงเงิน ๒๕ ล้านบาทเศษ

๔.๒) แก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบของสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ เกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่

โดยเสนอข้อเสนอเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำนอกระบบของเกษตรกรกลุ่มวิสาหกิจชุมชน อำเภอสารภี ดังนี้

๑) ขอให้ธนาคารออมสินแยกหนี้ทุกกลุ่มเป็นรายบุคคล เพื่อนำไปสู่ การขอรับการช่วยเหลือจาก
กองทุนฟื้นฟูและเกษตรกร

๒) ขอลดดอกเบี้ยกรณีปิดบัญชีรายบุคคล

๓) ขอชะลอการบังคับคดี

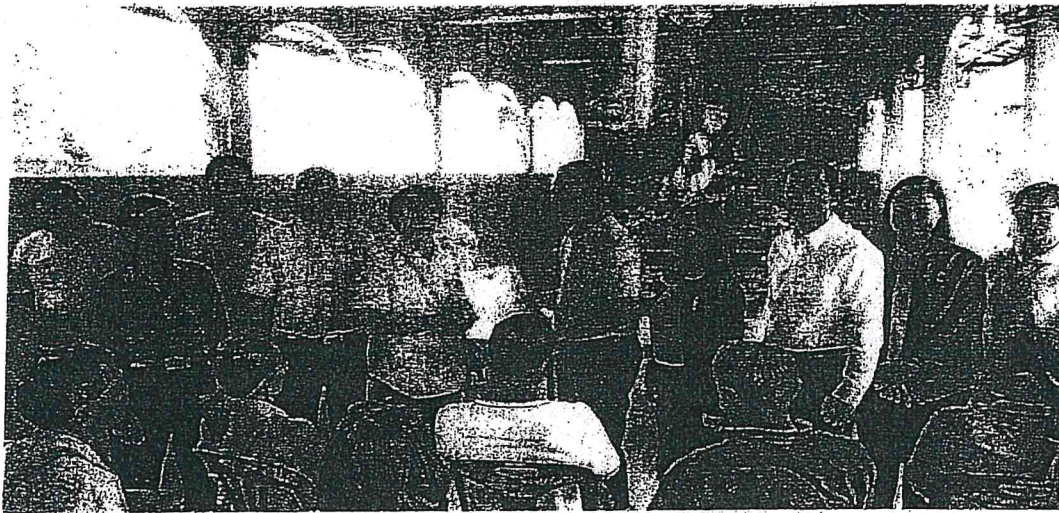
๔) ขอพักชำระเงินต้นและดอกเบี้ย เป็นเวลา ๓ ปี พร้อมปรับโครงสร้างหนี้

๕) ขอรับการฟื้นฟูอาชีพ

๖) ขอให้นำเสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ แก้ไขเพิ่มเติมประกาศคณะกรรมการจัดการหนี้ของ
เกษตรกรเรื่องหลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๓ โดยเพิ่มเติมดังนี้

นี้ตาม (๒) ให้หมายรวมถึงหนี้ที่เกิดจากเกษตรกรที่รวมกลุ่มกันกู้ยืมสถาบันการเงินในนาม กลุ่ม ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ กลุ่มเกษตรกรคณะกรรมการประสานการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรระดับจังหวัด มีมติเห็นชอบให้สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ร่วมกับกลุ่มเกษตรกรปฏิรูปภาคการเกษตรกรรมของ จังหวัดเชียงใหม่ ในการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพของเกษตรกรให้เป็นรูปธรรม

เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๖๒ นายอนุสรณ์ อนุวัฒน์นันทเขตต์ ผู้อำนวยการฝ่ายควบคุมและบริหาร หนี้ ธนาคารออมสินสำนักงานใหญ่ และนายพิชิต ไชยทา หัวหน้าสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดเชียงใหม่ โดยมีนายรัช จิรัญ พันมา ยุติธรรมจังหวัดเชียงใหม่ เจ้าหน้าที่จากสำนักงานบังคับคดีจังหวัดเชียงใหม่ สำนักงานเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดเชียงใหม่ และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาเชียงใหม่ เป็นพยาน ณ วัดปากกกองตำบลขามแง อำเภอสาร์ภี จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อติดตามโครงการและมอบคืนโฉนดที่ดินให้แก่เกษตรกรที่ชำระครบปิดบัญชี

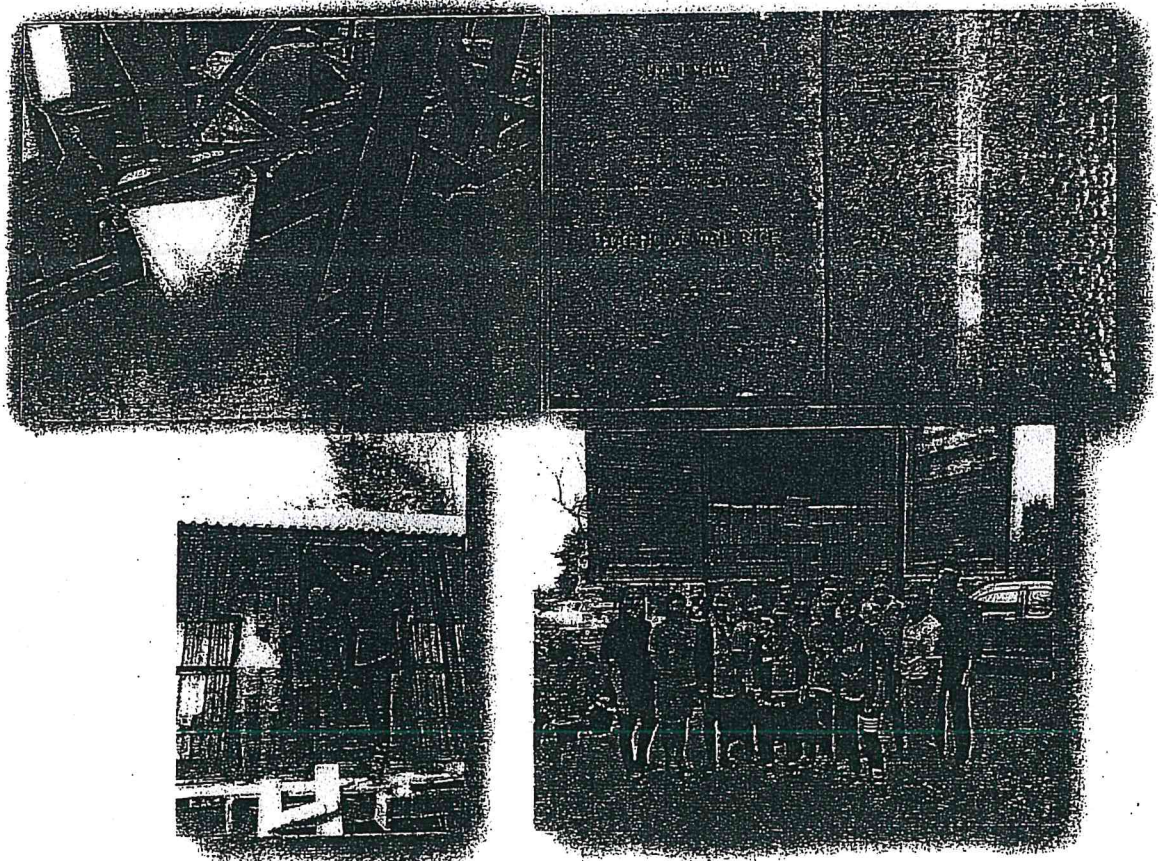

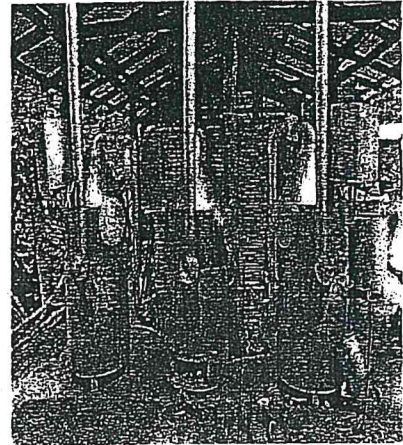
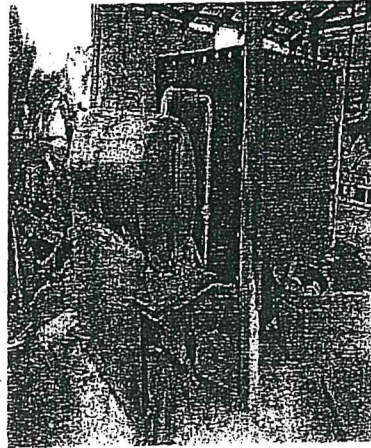
๕. เกิดการพัฒนาต่อยอดการผลิตสินค้าเกษตรที่ทำอยู่เดิมเป็นเกษตรอุตสาหกรรม ตัวอย่าง ได้แก่

๕.๑) สภาเกษตรกรจังหวัดนครสวรรค์ การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลบึงปลาทุ อำเภอบรรพต พิสัย จังหวัดนครสวรรค์ ปี ๒๕๕๙ ให้กลุ่ม พริกไทยดำ พริกไทยสด พริกไทยขาว พริกไทยดำปน พริกไทยขาวปน พริกไทยดอง ผงปรุงรส สมุนไพร พืชผัก โดยได้รับมาตรฐาน ออร์แกนิก คือ ผลผลิตจากการเกษตร ที่ได้ผ่าน กระบวนการผลิตทางเกษตรที่ปลอดภัยทุกชนิดที่จะเป็นอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ และสิ่งแวดล้อม ตลอดจน กระบวนการเลี้ยง การปลูก ต้องมีการดูแลอย่างพิถีพิถัน ก่อนที่จะเริ่มการปลูกก็ต้องเตรียมหน้าดินด้วยวิธี ธรรมชาติ เมล็ดพันธุ์ที่เลือกมาปลูกต้องสะอาดปลอดภัย เรียกได้ว่าตั้งแต่เริ่มต้นจนจบกระบวนการต้องผ่านการดูแล อย่างพิถีพิถัน ตามหลักมาตรฐานสากลเป็นผู้ผลิตประเภทสินค้าพริกไทย พริกไทยดำ พริกไทยสด พริกไทยขาว พริกไทยดำปน พริกไทยขาวปน พริกไทยดอง ผงปรุงรส โดยธุรกิจได้ดำเนินการ ปลูก แปรรูป จำหน่ายสินค้าเองทุก ขั้นตอนรวมมีการขยายฐานการผลิตทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ด้านการผลิต ปลูกเองและส่งเสริมชุมชนในพื้นที่และ นอกพื้นที่ปลูก พร้อมสอนวิธีการเพาะปลูก รับซื้อผลผลิตและได้รับมาตรฐาน GAP ด้านการจำหน่าย ๑.ตลาดส่งออก ไปยังต่างประเทศ จีน บังกลาเทศ อินเดีย และโซนแถบยุโรปตะวันตก

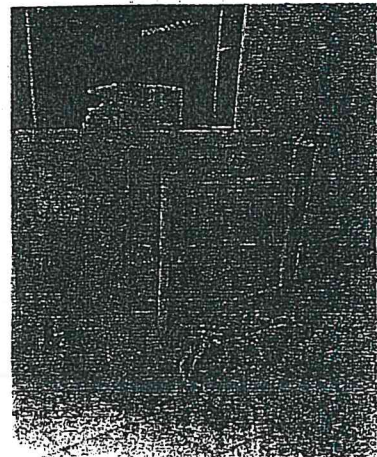
๕.๒) สภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัยและสำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย ได้จัดทำ โครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล รายสินค้าเกษตร ตามมติสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัยให้ ดำเนินการ อำเภอละ ๑ ตำบลเป็นอย่างน้อย ตำบลบ้านน้ำพุ จึงเป็น ๑ ตำบลของอำเภอคีรีมาศ ในการจัดทำ แผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล รายสินค้าเกษตร ซึ่งสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย ส่งเสริมการรวมกลุ่มโดย ไม่ใช่เงินเป็นตัวตั้ง แต่เน้นสิ่งที่มีในชุมชน แล้วมาสร้างความเข้มแข็งให้ยั่งยืน จึงได้รวมกลุ่มกันขึ้นมา จำนวน ๑๓ ราย เมื่อเดือนมิถุนายน ๒๕๕๙ โดยการนำข้าวเปลือกหอมมะลิ ๑๐๕ มารวมกันคนละ ๒๕ ถึง ช่วยการสี

ข้าวเปลือก ช่วยกันคัดข้าวสาร เพื่อจำหน่าย ในราคากิโลกรัมละ ๓๐-๔๐ บาท โดยสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย ประสานพื้นที่เพื่อการจำหน่ายในตลาดถนนคนเดิน และงานจำหน่ายสินค้าต่างๆ ในจังหวัดสุโขทัย ต่อมาจึงเพิ่ม สมาชิกเป็นจำนวน ๒๕ ราย จัดทำข้าวทางสื่อออนไลน์ และได้มีการประชาสัมพันธ์ไปอย่างแพร่หลาย จึงเป็นที่มาของการเชื่อมโยงตลาดต่างประเทศ โดยการติดต่อผ่านทางส่วนขับเคลื่อนและการมีส่วนร่วม สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย เนื่องจากมีสมาคมในประเทศฝรั่งเศสสนใจข้าวหอมมะลิอินทรีย์ ในประเทศไทย และได้ติดต่อข้าวในหลายพื้นที่ในประเทศไทยส่วนหนึ่งแล้วและเมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๖๑ Mr. Patrick Patinier ประธานสมาคม Suan Thai ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งเป็นสมาคมที่ก่อตั้งขึ้นเมื่อ ค.ศ. ๒๐๑๐ สนับสนุนการพัฒนาการเกษตรไทยชีวภาพสหกรณ์กลุ่มชาวนายุติธรรม ยอดขายทั้งหมดจะถูกส่งคืนให้กับผู้ผลิต สมาคมจะทำงานกับค่าธรรมเนียมสมาชิกเท่านั้น โดยประสานงานผ่าน บริษัท ทีเอ็น กู๊ดส์ จำกัด ซึ่งประกอบกิจการเกี่ยวกับการส่งออกสินค้าอุปโภคและบริโภค สนใจในพื้นที่ที่ทำข้าวหอมมะลิอินทรีย์ โดยประสานงานติดต่อผ่าน หัวหน้าส่วนขับเคลื่อนและการมีส่วนร่วม ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มบ้านน้ำพุ และได้ลงพื้นที่ดูแปลงเกษตรกร อย่างต่อเนื่อง จนมีคำสั่งซื้อในช่วงเดือน มิถุนายน ๒๕๖๑ ในราคา ข้าวเปลือก ดันละ ๒๕,๐๐๐ บาทโดยทางส่วนขับเคลื่อนและการมีส่วนร่วม สำนักงานสภาเกษตรกรจังหวัดสุโขทัย ได้ประสานกับเครือข่ายโรงสีข้าว คือ โรงสีคลองเรือ ตำบลบ้านสวน อำเภอเมือง จังหวัดสุโขทัย และโรงสีเส้นข้าวไทย ตำบลทับผึ้ง อำเภอศรีสำโรง จังหวัดสุโขทัย ให้กับทาง Mr. Patrick Patinier ประธานสมาคม Suan Thai ในประเทศฝรั่งเศส ซึ่งตกลงจ้างโรงสีเส้นข้าวไทย สีข้าวเปลือก และบรรจุภัณฑ์ให้กับทางสมาคม โดยมีข้อตกลง คือ โรงสีต้องล้างเครื่องสีข้าวทั้งหมด และช่วงที่สีข้าวอินทรีย์ของบ้านน้ำพุ ขอให้โรงสีหยุดการสีข้าวภายนอก ทั้งหมด

๗.๒ ร่วมกับกรมส่งเสริมอุตสาหกรรมดำเนินโครงการ “ปั้นนักธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปไทย (SMEs เกษตร)” ตามแนวพระราชรัฐ การแปรรูปและพัฒนาผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบการเกษตรให้มีมูลค่าสูงขึ้น (Value Added) จำนวน ๓๐๐ องค์กร ซึ่งมีผลการดำเนินงานปี ๒๕๖๑ จำนวน ๖๔ จังหวัด ๓๐๓ กลุ่ม/องค์กร ให้ความรู้ด้านการพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรม รวมทั้งการตลาดและได้สนับสนุนโดยจัดตั้งหน่วยผลิตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปต้นแบบในพื้นที่ จำนวน ๕๐ องค์กร ซึ่งมีผลการดำเนินงานในปี ๒๕๖๑ จำนวน ๔๔ จังหวัด ๕๖ กลุ่ม/องค์กร พร้อมสนับสนุนเครื่องมืออุปกรณ์แปรรูปสินค้าเกษตรแก่กลุ่ม/องค์กร

ประเด็นที่ ๒ : การที่กระทรวงมหาดไทยดำเนินการบูรณาการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนา พื้นที่ในระดับอำเภอ และระดับตำบลเป็นแผนเดียวกัน เพื่อให้การขับเคลื่อนภารกิจในพื้นที่เกิดการบูรณาการ เหตุใดสภาเกษตรกรยังต้องมีการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับตำบล

คำชี้แจง สภาเกษตรกรยังมีความจำเป็นที่ต้องดำเนินโครงการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล ด้วยเหตุผลดังนี้

๑. ตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ มาตรา ๓๓ (๔) กำหนดให้สภาเกษตรกรจังหวัด มีอำนาจหน้าที่เสนอแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัดต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อบูรณาการเป็นแผนแม่บทเสนอต่อคณะรัฐมนตรีต่อไป ประกอบกับมาตรา ๑๑ (๔) กำหนดให้สภาเกษตรกรแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ เสนอแผนแม่บทต่อคณะรัฐมนตรี และมาตรา ๑๑ (๑) (๒) (๓) (๕) (๖) (๙) เสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อกำหนดแนวทางสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร และเสนอแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรต่างๆ

๒. สภาเกษตรกรจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมเชื่อมโยงเป็น ๓ ระดับ ได้แก่

๒.๑) การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล มุ่งให้เกิดประโยชน์

- ใช้ข้อมูลด้านการเกษตรเพื่อวิเคราะห์ศักยภาพการเกษตรในพื้นที่
- ให้เกิดการระดมความเห็นของเกษตรกรร่วมกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
- ได้ปัญหาความต้องการจากเกษตรกรที่สำคัญในตำบล ได้แก่ ปัญหาหนี้สิน ปัญหาที่ดินทำกิน แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร สวัสดิการ สิทธิเกษตรกร และการไม่ได้รับความเป็นธรรม รวมทั้งปัญหาราคาสินค้าเกษตรและอื่นๆ

- ได้ข้อเสนอโครงการเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาตามความต้องการของเกษตรกร

- ประสานเสนอปัญหา/โครงการให้หน่วยงานรับผิดชอบดำเนินการแก้ไข

๒.๒) การจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมระดับจังหวัด โดย

- ประมวลข้อมูลปัญหาสำคัญด้านการเกษตร ที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล เป็นปัญหาในภาพรวมแต่ละด้านระดับจังหวัด เช่น ด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรฯ

- รวมโครงการที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลที่มีวัตถุประสงค์เดียวกัน จัดทำเป็นโครงการระดับจังหวัด

- นำปัญหาที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล เพื่อจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรระดับจังหวัด

- ประสานเสนอปัญหา/โครงการ/ข้อเสนอเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาให้หน่วยงานรับผิดชอบในพื้นที่ แก้ไขปัญหา

๒.๓) การจัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมระดับชาติ โดย

- สภาเกษตรกรแห่งชาติ นำข้อมูลที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบล จากแผนพัฒนาเกษตรกรรมจังหวัด จัดทำแผนแม่บทเพื่อพัฒนาเกษตรกรรม เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๓

- นำข้อมูลโครงการที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมจังหวัด รวมและจำแนกจัดทำโครงการระดับสำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ

- นำข้อเสนอเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาที่ได้จากการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมจังหวัด ที่ไม่สามารถแก้ไขปัญหได้โดยหน่วยงานในพื้นที่ ส่งให้ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ/สำนักงานสภาเกษตรกรแห่งชาติ รวบรวมจัดทำเป็นข้อเสนอเชิงนโยบายในรูปข้อเสนอมาตรการ แนวทางแก้ไข ปัญหา ข้อเสนอในรูปแบบโครงการ ยุทธศาสตร์ หรือข้อเสนอแก้ไขระเบียบ กฎหมาย ส่งให้กรม กระทรวง นายกรัฐมนตรี หรือสภานิติบัญญัติแห่งชาติ แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการพัฒนาแก้ไขปัญหา

๓. ลักษณะการจัดทำแผนพัฒนาเกษตรกรรมตำบลเป็นแผนเฉพาะด้าน มุ่งเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาด้านการเกษตร ในขณะที่การจัดทำแผน ประสานแผนพัฒนาพื้นที่ของกระทรวงมหาดไทยครอบคลุมหลายมิติ ทั้งด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคมและคุณภาพชีวิต ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านความมั่นคงและความสงบเรียบร้อย และด้านการบริหารจัดการอื่นๆ

๔. เมื่อเป็นแผนที่มุ่งให้เกษตรกรมีบทบาทเสนอปัญหาด้านการเกษตร และความต้องการแก้ไขปัญหา จึงได้ข้อมูลเชิงลึกจากเกษตรกรเป้าหมายที่เดือดร้อน (Focus Group) พร้อมข้อเสนอความต้องการพัฒนาแก้ไขปัญหา

๕. ปัญหาความเดือดร้อนและข้อเสนอแนวทางพัฒนาแก้ไขปัญหาของเกษตรกรตั้งแต่ระดับตำบล ระดับจังหวัด และระดับชาติ สามารถประสานเสนอให้หน่วยงานรับไปดำเนินการพัฒนาแก้ไขปัญหาให้แก่เกษตรกรได้ตรงตามความต้องการ เพราะเป็นแผนที่เกิดจากล่างสู่บน (Bottom up) มิใช่การกำหนดแผน/นโยบายการพัฒนาจากส่วนกลางลงสู่พื้นที่ (Top down) ดังเช่นที่ผ่านมา

